

Сірничок

Грицько Бойко

Погляньте, малята, на цей сірничок:
Червона голівка, жовтенький бочок.
На вигляд — звичайний: тонкий і малий.
Буває він добрий, буває і злий.

Він може зігріти, зварити обід,
Він плавить метал і розтоплює лід;
А може і ліс велетенський спалити,
Майно, і будинок, і все спопелити.

Малята, ви будьте з вогнем обережні
І вивчіть всі правила протипожежні!

Щоб взимку не мерзли малі кошенята,
Дряпко змайстрував собі пічку для хати.

А Мурочка-киця, дружина Дряпка,
Для діток своїх принесла молока.
Поклала у пічку вугілля, дровець,—
Нехай закипа з молоком казанець!

Біда! Відчинились у пічці дверцята:
Вогонь на підлозі, в диму вся кімната.
Уже килимок біля пічки горить...

Водою вдалося вогонь затушити.

Прибігли сусіди: — Ще доки не пізно,
Дряпко, поклади тут доріжку залізу.
І Мурочці слід пам'ятати урок:
Негайно із кухні забрать килимок!

Чудово улітку побуть біля річки!
Ведмідь із сім'єю прийшов до водички.
Топтайло й синки наживили вудки:
Ловіться, маленькі й великі линки!

Вже риби спіймали рибалки чимало.
Стара ведмедиця багаття розклала
І дума про себе: "Скоріше піду
І хмизу сухого у лісі знайду"...

Та доки до лісу дійшла ведмедиця,
Вогонь розгорівся, побіг по травиці.
Йому на путі вітерець повіва:
Горить на узліссі присохла трава.
Уже поблизу і кущі загорілись...

Рибалки-ведмеді в тривозі схопились.
Вогонь погасили водою, піском,—
Усі натомились і сіли рядком.

Для них це наука. І ви пам'ятайте:
Розклали багаття — кругом обкопайте.

Як лагідно сонце сія в високості!
Лисичка до лева зібралась у гості.
Вона біля шафи крутилася радо:
Свої розглядала багаті наряди.

Ось вибрала сукню найкращу для себе:
— Хороша, та тільки погладити треба...
Ввімкнула утюг, а як гладити стала.
Сусідка-сорока якраз завітала.

Про се і про те, бач, сорока тріщить.
Лисичка все слуха, а сукня — горить.

— Ой, що я накоїла! Як мені гірко!
На сукні новенькій з'явилася дірка...

Лисичко-сестричко! Ти друзів стрічай,
Але при розмовах — утюг вимикай.

Поставивши чайник на газову плитку,
Вогонь запалили хрячки-однолітки.
Самі ж веселенькі гайнули гуляти:
М'яча у дворі узялися ганяти!

Коли наганялись, згадали про чай:
— Вже, мабуть, готовий! Іди — вимидай!
А чайник тим часом кипів та кипів,
Всю плитку забризкав, бурчав і шипів.

Вогонь загасив він, і в кухні відразу
Почулось свистіння горючого газу.
Прийшло поросятко, тернуло сірник:
Враз — вибух страшенний і жалібний крик,—
Це сталась біда: поросятка малого
В лікарню забрала швидка допомога.

Щоб лиха такого із газом не знати,
Увімкнену плитку не слід залишати!

Ось білка білчатам горіхи збира.
В дуплі залишилась лише дітвора.
Білчата міркують: "Горіхи смачні,
Коли б ще посмажити їх на вогні!"

Знайшли сірники пустотливі білчата,
І вогнище стали в дуплі розкладати.

Трухляве дупло спалахнуло умить,
І дуб загорівся, і ліс вже горить.
Та добре, що близько знайшлися тоді
Пожежники смілі, бобри молоді.

Всі дружно вони за роботу взялися,
Пожежу мерщій погасили у лісі.

Врятовані бідні малі білченята,
Та в них ні горіхів, ні теплої хати...

А білка навчає своїх малюків,
Щоб брати не сміли вони сірників.

Щоб тепло було восени і зимою,
Хлівець збудували цапок із козою.
— Хороша будова! — промовив сусід,—
Та треба зробити вам громовідвід.

— Навіщо? Такого не бачив я зроду.
Прожити я можу без громовідводу!

А літом якраз прокотилась гроза,
В хлівець поховались цапок і коза.

Та треба ж біді отакій приключиться:
Влетіла у їхній хлівець блискавиця.
Вона спопелила усе нанівець:
Пропали цапок, і коза, І хлівець...

І ви пам'ятайте, що громовідвід
На кожному дасі всім ставити слід.

До дзеркала мавпа підходить вдесьте:
— Чи сукня в порядку? Пальто не зім'яте? —
Взяла ридикюля і двері замкнула,
А світло тоді погасити забула.

В кіно поспішає вона по дорозі,
Аж чує: — Пожежа!.. — гукають на розі.
А мавпа байдужа не знає в ту мить,
Що то електрична проводка горить
І полум'я в вікнах зловісно розквітло
В кімнаті, де мавпа залишила світло.

Пожежна машина по вулиці мчить,
Вона поспішає вогонь загасить.

Щоб нам на пожежі з плачем не стояти,
Ми прикладу з мавпи не будемо брати!

Всім весело свято зимове стрічати!
Ось біля ялинки зібрались зайчата,
Їм іграшок мама купила немало,—
Багато й самі малюки змайстрували.

Ялинка в убранні! Та радісні діти
Схотіли бенгальські вогні запалити.
І тільки вогні запалила зайчиха,
Як скоїлось в хаті небачене лихо:

Горять на ялинці прикраси і вата,
Тріщать гілочки і вищать зайченята.

І доки в пожежну зайчиха дзвонила.
Дотла новорічна ялинка згоріла.

Тож треба усім пам'ятати завжди:
Призводять бенгальські вогні до біди!